

دانترنیت دفارسی سرچینوڅخه
ژباړونکی ؛ عزیز احمد خوارمل

« NATO » ناتو

او

دناټو « NATO » پیژندنه !

یوولسمه برخه

په ناتو کې اختلافونه اوگډوی !

سربیره پردی چې ناتوپه سنتی ډول سره د امریکا تر لارښودنی لاندی یوه نظامی اتحادیه ده، دا اوسمهال د امریکا غوښتنه ددی نظامی سازمان د پراختیا په هکله دا دی : چې امریکا غواړی د ناتوپه واک سره دروسی وپولو (سرحداتو) ته ځان ورسوی، مگر د امریکا ددغی طرحی او وړاندیز سره د ناتو نظامی اتحادیه پر ډلوباندی ویشلی سوی ده ، اودغه اختلافونه لمړی ځل دبخارست په جلسی کې چې په (۲۰۰۸ میلادی کال د اپریل د (۲می څخه تر ۴) ددوه می ، تر څلرمه پوری د رومانی په هیواد کې جوړسوی وو، په دی غونډه کې امریکا دروسی وپولوته خپل دنظامی شتون اودنږدی کیدوپه هکله دغه غوښتنه یې وړاندی کړی اوداروپایي څانگی دنه منلوپه ځواب سره مخامخ سواوپه بخارست کې د ناتوپه سرمشریزه غونډه کې دالمان، فرانسی، اسپانی، ایټالیا، بیلجیم ، هالنډ اودلوکزامبورک مشرانو د بوش وړاندیز او غوښتنه یې دگرجستان د غږیتوب په هکله وناتوته په ډېرکلک اوبسکاره ډول سره مخالفت وکړ او هغه یې ونه منل . اوحتی ددی هیوادونوڅخه یوشمیر یې وویل داهسی معلومیږی چې دکوزوجلا کیده اورسمیت پیژندنه دیوی امریکایي پروژی ترسرایک لاندی دڅارنی وړ وبلل سو. دوی په دی باور دی چې ددغه جلاوالی دپاره په اوکرائین اوگرجستان کې هغه مظاهری او دخلکو خوزبنتونه چې رامنځته سوی وه ددی

جلاوالی دپاره یې لاره پرانستله، ناتو خپله پریکړه یې داوکرائین او دگرجستان دغړیتوب په هکله دسامبر تر میاشتې پوره وځنده وله اوشاته یې وغورځوله، اما دامریکا مشرانو دناټو پریزیا ته پراختیا باندې دختیځ په لور ټینګار یې کول. اودغه دوه هیوادونه اوکرائین او گرجستان چې یو وخت د شوروی اتحاد د هیواد دځاوری برخی وی اودغه دواړه هیوادونه اوس دروسیې سره ګډی پولی لری او ګاونډی دي.

کاندولیزار ایس دامریکا دبهرنی چارو وزیر په (۲۰۰۸) میلادی کال دجولای پر (۱۰) لسمه نیټه باندې دگرجستان نه یې لیدنه او کتنه وکړه او دناټو ونظامی سازمان ته دگرجستان دغړیتوب نه یې ملاتړ او یوبل ځل بیا دغه خبره یې څرګنده کړه. او ددی طرحی په وړاندې کولوسره سم په یو وخت کې دامریکا نظامی ګری ډلی دامریکا دراکیتونو ضد سیستم دځای پرځای کولو کار یې په لمړی پړاو کې قرار ورکړ چې دغه امر دروسیې پر ضد ګواښونه زیاتوی اودغه خبرونه په خپل ذات کې دهغو کسانو پر لړ لید او خبرو باندې دمنلو او دتائید مهر دی چې دغه خبری یې اعلان له ولی او ټینګار یې پری کول، اودغه مسایل دقفقاز دوروستی جګړی پر بنسټ دناټو دپراختیا پر طرحی باندې را ګرځېدی نو ددی کار پوهانو په باور، امریکایی ټنور یسنان وروسته د(۴۰) څلویښتو کالونو نه بیا دناټو د نظامی تړون روسیې ضد پلانونه یې رامنځته کړی دی او قرار ددی نظامی تړون شتون یې دروسیې دپلو (سرحداتو) په اوږدو کې دافغانستان څخه بیا تر قفقازه پوری بیولی دی.

دناټو ددغه ماموریت په بدلون باندې دروسیې د فیدراتیف، جمهور رئیس پوتین پری پوهه سو اوددی دلیل پر بنسټ باندې دلویدیز والوسره په خپل ټولو خبراترو کې په سیمه کېښي دناټو دشتون فلسفه یې دځنډونوسره مخامخ کړ او وی ویل هغه ارګانونه چې په پخوا وختونو کې دسوسیالیستی انقلابونو په وړاندې دجګړی دپاره په اروپایي هیوادونو کې جوړ سول اوسمهال کومه موخه بیله دروسیې دواکمنی درایتیه ولو او مهارولو څخه په افغانستان او په قفقاز کې بل مفهوم نه شی درلودلی.

دامریکا تر لارښودنی لاندې، په داوروستی دولسیزو کېښي دناټو ونظامی سازمان د(۱۹۹۲ څخه بیا تر ۱۹۹۹) میلادی کالونو پوری دیو ګوسلاویا پر ضد جګړه کې خپل دپراختیا دتوضیح کولو په خاطر ددی نظامی سازمان غړی هیوادونه یې دسپارلسو (۱۶) غړي هیوادونو څخه وشپړویشته (۲۶) غړي هیوادونو ته یې زیاتوالی وموندل او همغسی چې کانادایی جنرال ری هنولت دناټو د نظامی کمیټی غړی په خپل رپوت کې وایی، ناټو د(۳۸) اته دیر شو هیوادونوسره دمرستی قرار دادونه لری. ناټو خپل دلاسوهنی حوزه یې داتلانټیک

ڊگرنلارو او مندر جو موادو ڇخه ڊڀره زياته پراختيا ورکري ده . مگر امريڪائين دليري سره ڇخه په دغه عقیده باندی وه اوتينگار يي کول اوويلی يي ، ناتو په هغه وخت ديونريوال ځواک په څير کولای سی چي خپل رول په بنه توگه ولوبه وي، چي دپخوانی شوروی دمځو هغه نوی سيمي چي دپخوانی شوروی دلاسه وتلی دی ، ترخپل واک اولاس لاس لاندی يي راوري . ددی دليل پربنسټ په داوړوسټيوکالنوکی دامريکايي ديپلوماتانو دزيار او هاندلورگراف چي وناتوته دنورو غروپه راجذبولو او دناتو سره دمرستی ترنامه لاندی دپخوانی شوروی دسوسيالستی هیوادونو پر لور پاملرنه يي پيدا کړی ده . په خاص ډول سره تراوسه پوری درنگه انقلابونو رامنځته کيدل څخه نوم اخيستلی سو ، امريکا زيارويست دناتو تر بيرغ لاندی دمنځنی اسيا د هیوادونو ، دقفقاز دسيمي ، دخزر د سيند او دتور سيند دپراخه زريمو کنترول په خپل لاس کي واخلي .

توله هغه کسان چي دامريکا دغه پراخه لمسونه يي ترخپل څارنی لاندی درلود په دی باندی هم پوهيدل چي بلاخره روسيه او دامريکا متحده ايالاتونه يودبل په وړاندی په يولوی مخامخ کيدو سره ډگرته راوځي . دروسي او واشينگټن استراتيژیک مخامخ دريدل ديوبل په وړاندی داروپا او داسيا سيموته درسيدو دپاره يو ثابت اوارين امر دی ځکه چي داوستياي په کرکيچ کي دگرجستان سره ددغه دريدوزيريدل رامنځته سوی دی .

دروسي داردوځواکونه دگرجستان سره په جگړه کي !

دروسي داردوځواکونه دگرجستان سره په جگړه کي دپنځلس (۱۵) فيره SS-21- ايس ايس ۲۱- يوويشت راکيټونو څخه يي کار واخيست .

SS-21- انځوردويکي پدياڅخه

دروسي داردوځواکونه په (۲۰۰۸) ميلادی کال کي داگوست دمياشتی د(۸می) اتمی او ديوولسمی (۱۱) نيټی په منځ کي دپنځلس (۱۵) فيره لنډواټن ويشتونکی باليستيک راکيټونه SS-21 Tochka/Scarab يي دگرجستان دځواکونو پرسنگرونو ، مورچلو نو او پر مواضعیو باندی وروغورځول ، استعمال کړی او کار يي ورنه واخيستی دی . او تر داوسه پوری ددی ډول راکيټونو دورانی او ويجاری او دکارونی دگورتوب په هکله راپورونه ندی خپاره سوی ، که څه هم ددغه راکيټونو څخه دچيچين په جگړه کي (۶۰) شپته

فیره دچیچینی چریکانوپرسنگرونو او مورچلونوباندی کارول سوی وه. دا ډول راکیتونه دهغوی پرډول او د (میل) او واټن له کبله توپیر سره لری یعنی د (۷۰) او یا څخه تر (۱۲۰) یوسلو شل کیلومتره پوری ددی ډول راکیتونو واټن دي . دسپینی مایی جکیوری چارواکی وایی کله چې جورج بوش دگرجستان په جگره کی ددی راکیتونو دکارونی څخه خبر سو چې دروسی داردو ځواکونه دگرجستان داردو پر سنګرونو او مورچلونوباندی ددغه ډول راکیتونو SS-21 او توغو ندیو څخه کار اخیستی دی سم دلایه خپله انگیرنه او مخالفت یی ددی موضوع په هکله دکرملین وچارواکوته ور ورسول .

رسمی چارواکی وایی په دی جگره کی دسووڅلرویشث Su-24، سووینځویشث، Su-25، سوواوه ویشث Su-27، او تی یو دوه ویشث ام دری Tu-22M3 بم اچوونکی جگریزی الوتکی دروسی دهوایی ځواکونو دمهارت او دلوروالی درامنځته کیدوسبب سو.

نظامی متخصصین او کارپوهان دروسی دنظامی ځواکونو دیرغل په لمړنیوی ساعتونو کبني دگرجستان دهوایی ځواکونو دهوایی کنترول دسیستم دکبنته کیفیت ددرلودلو له کبله اوداردو دقوماندانی دقوماندی پرتیت سازماندهی باندی اقرار کوي، مگر پردی سربیره لا تراوسه پوری ندی مشخص وی چې دغه کمزورتیا دگرجستانی ځواکونولخوا بنودل سویدی او یا که دروسی دالکترونیک یرغل په سبب رامنځته سوي وو .

Su-27 سوواوه ویشث ۲۷ الوتکی

اوسمهال دروسی د هوایی خواکونوقومانانان منلی دی اودا په ډاگه سره وایی چې دگرجستان په جگره کې یې دگرجستان داروپرسنگرونو او مورچلونوباندی په دقیقه توگه هدایت کیدونکو اور هبری سوی وسلوڅخه کار اخیستی دي .
 دروسی د فیدراتیف د ټولومسلحو قواو دستر درستیز معاون اناتولی نوگوفیت سین

Anatoly Nogovitsyn

اعلان وکړ اووی ویل : دروسی د دفاع وزارت دوسلیو په زیرمتون کې داهسی وسلی اومهمات سته دی او اجازه ورکوی چې د جگره کولوپه وخت کې د جگری پرځای د بمبونوپه فرشه ولوسره یوازی د گواښگرو خواکونو حیاتی جوړبستونه خپل موخه وټاکي او په دقیقه توگه سره دغه کار موهم ترسره کړل دغه جنرال (دهیڅ ډول وسلوڅخه نوم وانه خیست) کیدی سی چې دروسی خواکونه دلیزری هدایت کونکی **KAB-500L** بمونوڅخه چې د **Su-25** سووینځه ویشته الوتکوپه وسیله انتقالیری دگرجستان د خواکونوپر ضدی کاره ولی وي ځکه ددی ډول وسلو د نښودویشتلو غلطی ترلس متره پوری ډېر ندی .

د ناتو پراختیا داوسنیو واقعیتونو خلاف دی

دروسی د فیدراتیف هیواددبهرنی چارو وزیر "سرگی لاوروف" په (۲۰۰۸) میلادی کال کې د اپریل پر اتمه (۸) نیټه باندی په مسکو کې وخبرلیکونکو او ژورنالیستانوته یې وویل : د ناتو پراختیا کړنلاره دنړی داوسنیو پیښوسره سم نه بولم .

" لاوروف " دخبرلیکونکو او ژورنالیستانو دیوی پوښتنی په اړه ، چې دلویدیز سیاست پوهانو دیلوپه هکله داوکراین او گرجستان دچټک پیوستن او غړیتوب په اړه وناتوته ، دده په هاند اودده لړلیدله مخی دغه مسئله څرنگه ده ؟ ، ده په دی هکله په ځواب کې وویل : دمعاصرې نړی گواښونه ټولیز دي او یوازی کولای سوچي په گډه سره ددی گواښونوپه وړاندی مبارزه وکړو ، نه دبلاکونو دپراختیا دلاری نه چې دسړی جگری دوخت څخه راپاته اوساتل

سوي دي اونه ترخپل واک لاندی دسیموراوستل دبلاکونود اډه یوپربنسټ باندی .

په همدی شان داپریل دمیاشت په لمړیوکی دناتوسرمشریزه غونډه درومانیی په لازمینه بخارست کی پرانستل سول اودغونډی په اجنداکی دناتوونظامی سازمان ته داوکرائین اودگرجستان دغریتوب ترخیرنی لاندی ونیول سو مگردغودوو هیوادونودغریتوب مسئله داروپایی هیوادونو دمخالفت سره مخامخ سو .

دناټوپه نظامی سازمان کی دهغه دپراختیا په هکله دلرلیدیوالی نه سته دی :

په (۲۰۰۸) میلادی کال کی دمارچ دمیاشتی پر(۲۸) اته ویشتمه نیټه باندی په بروکسیل کی دنووستی دیورپوت پربنسټ ،دبروکسیل په یو ډیپلوماتیک محفل کی ویلی سوی وه چې دناتویوشمیر هیوادونه لکه : (المان،فرانسه،ایتالیا،پرتگال،هالنډ،بیلجیم اولوکزامبورگ) نه غواری چې داوکرائین اودگرجستان هیوادونه دی دناتودسازمان دغریتوب ترلاسه کری دغه هیوادونه په دی هکله یی خپل مخالفت اعلان کری،او ویلی یی دی مورددی دپاره مخالفت کووچي دروسی سره زموږ اړیکی دډپر مشکل سره مخامخ نه سی .

داوکرائین اودگرجستان غوښتنه دا وه اودغه هیوادونه ددی هیله مندوه چې دناتوپه سرمشریزه غونډه کی چې په (۲۰۰۸) م کال کی داپریل د(۲)څخه بیا تر(۴) پوری په بخارست کی پرانستل سوی وو ددی نظامی سازمان دغری دي سی .

همدارنگه ددی مسئلی په هکله د(G8) جی اته ډډلی دریخ دامریکا داستراتیژی سره وناتوته داوکرائین اوگرجستان دغریتوب په هکله هم توپیر لری .

دناټوهغه غری هیوادونه چې داوکرائین اودگرجستان دغریتوب دپاره ودی نظامی ترون ته ټینگارکوی: دپولنډ،رومانیا،استونیا،لیتوانیا،لتونی ،بلغاریا،اسلواکیا،اسلونی ،چک اودکانادا دهیوادونوڅخه عبارت دي .په همدی ډول سره"یاپ دی هوپ شیفر" دناتوعمومی منشی (رئیس) اوسمهال ددی مسئلی دوراند ویلو څخه پټه خوله دی اوچوپتیایی اختیارکری اوده په

خپل یوی مصاحبی کی دانگلستان د **Financial Times** فاینیشیل
تایمزورخپانی سره څرگنده کړ چې په راتلونکی تواله (دناټوغری هیوادونه)
په ناټوکی به دغه مسئله وڅیری . /

(نور بیا، په دوولسمه برخه کې ادامه لري) **اخیلیک :-** د قطر نیوز
، اونووستی څخه